

ОБЩИНА ДРЯНОВО

ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА МЛАДЕЖТА НА ОБЩИНА ДРЯНОВО ЗА 2022 г.

Приет с Решение №470/27.01.2022г на ОбС-Дряново (Протокол №49)

Общинският план за младежта за 2022 г. определя целите и приоритетите на младежката политика на Община Дряново, в изпълнение на Закона за младежта и в съответствие с Националната стратегия за младежта (2012-2020). Планът е съобразен и с резултати от проведени проучвания, анализи на състоянието и потребностите на младите хора в страната и региона и статистически проучвания.

Настоящият план обхваща конкретни дейности, допринасящи за постигане на приоритетните цели за провеждане на младежката политика в общината.

Той цели създаването на възможности за пълноценно развитие на младите хора, изграждане на активна гражданска позиция у тях и включването им в процеса на вземане на решения.

Съгласно чл.16, ал.3 от Закона за младежта, Годишният общински план съдържа:

1. Анализ на предизвикателствата пред младежта в община Дряново
2. Приоритетите и специфичните цели за провеждане на общинската политика за младите хора и мерки за постигането им
3. Описание на дейности, които допринасят за постигане на целите на Националната стратегия за младежта
4. Организация и координация на дейностите за постигане на целите;
5. Действия по наблюдение, оценка и актуализация на общинския план за младежта;
6. Реда и начина за осигуряване на информация и публичност на плана.

Предвидените дейности в Общинския план за младежта са насочени към подрастващите и младите хора, на възраст между 15 до 29 години, без оглед на тяхната расова, етническа, религиозна, национална, социална или културна принадлежност.

I. АНАЛИЗ НА ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВОТА ПРЕД МЛАДЕЖТА В ОБЩИНА ДРЯНОВО

Настоящият анализ обхваща всички важни за младите хора в община Дряново аспекти, очертаващи тяхното развитие - образователен статус и здравословен начин на живот, икономическа активност и професионална реализация, участие в

демократичния живот на общината и младежко доброволчество. Анализът обхваща и състоянието на младежката работа, младежкото представителство и участие в процесите на вземане на решения.

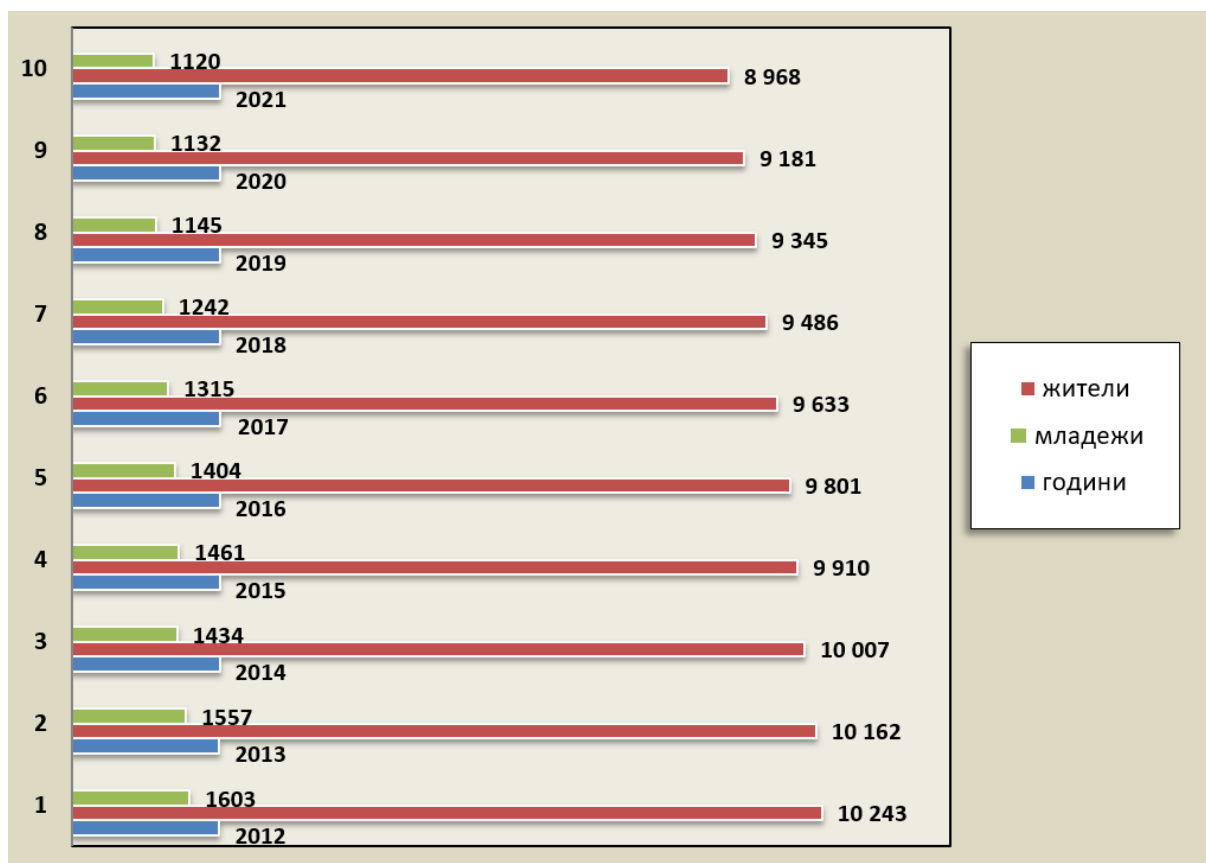
1. Демографска характеристика

Според действащото административно деление на Република България, община Дряново е в състава на административна област Габрово. В общината са разположени град Дряново и 62 малки селища.

Към 31.12.2021 г. общият брой на населението по постоянен адрес в община Дряново е 8968 души, от които 7649 са в гр. Дряново, а останалите 1319 – в селата. Броят на младите хора е както следва:

- 15 -19 години – 368, от тях живущи в град Дряново - 335 лица
- 20 - 29 години – 752, от тях живущи в град Дряново – 670 лица

Броят на младите хора и на хората в трудоспособна възраст в община Дряново през последните години намалява. Основните причини за това са отрицателният естествен прираст и миграционните процеси, протичащи на територията на цялата Габровска област.

Диаграма на жителите и младите хора в община Дряново, за последните 10 години

2. Образование

Училищната мрежа на територията на община Дряново се състои от 2 общински учебни заведения:

1. Професионална гимназия по икономика „Рачо Стоянов“ – 92 ученици;
2. СУ „Максим Райкович“ – 445 ученици;

През учебната 2021/2022 година СУ „Максим Райкович“ формира прием гимназиален етап, след завършен 7-ми клас, с природоматематически профил, с профилиращи предмети: Биология и здравно образование, Химия и опазване на околната среда, Философия. За учебната 2021/2022 г. са формирани 6 групи на клубовете по интереси за извънкласна дейност по Наредбата за приобщаващо образование:

- клуб „На ТИ с ИТ“
- клуб „Искам да знам“
- клуб „Приятели на математиката“
- клуб „Творчество без граници“
- вокална група „Славейчета“
- Мажоретен състав

През изминалата 2021/2022 учебна година в училището успешно реализира проекти по Националните програми „Участвай и променяй – родителят активен партньор в училищния живот“ и „Отново заедно“. През настоящата учебна година средищното училище в Дряново работи по проект „Подкрепа за успех“, проекти по национални програми „Образование за утрешния ден“, „Заедно в грижата за всеки ученик“, „Иновации в действие“, проект „Равен достъп до училищното образование в условия на кризи“ (в рамките на проекта училището получи компютърна техника, която се предоставя на ученици, за работа в онлайн платформи за обучение).

От 2020 година училището е член на Асоциацията на Кеймбридж училищата в България „Cambridge university press“.

През настоящата учебна 2021/2022 г. ПГИ „Рачо Стоянов“ – Дряново са сформирани 7 паралелки с 2 специалности, както следва:

- 2 паралелки в 8а и 9а клас със специалност „Организация на туризма и свободното време“, с разширено изучаване на английски език, със срок на обучение 5 години и III степен на професионална квалификация;
- 5 паралелки, съответно в 8б, 9б, 10а, 11а и 12а клас, със специалност „Машини и системи с ЦПУ“, с разширено изучаване на английски език, обучение чрез работа /дуална система на обучение/, с недостиг на

специалисти на пазара на труда, със срок на обучение 5 години и III степен на професионална квалификация

През учебната 2021/2022 г. в гимназията са създадени два клуба по интереси за извънкласна дейност: „Млад каратист“ и „Възрожденец“.

През 2021 г. училището работи по следните проекти: „Подкрепа за успех“ – 4 групи, „Образование за утрешния ден“ – 1 група, „Професионалното образование – традиция и нови възможности“ – 5 клуба, „Подкрепа за дуалната система на обучение“ – включени ученици от 8б, 9б и 10а клас.

Бе разработен и реализиран проект по Националната програма „Изграждане на училищна STEM среда“, като се изгради нова креативна класна стая, напълно оборудвана с лаптопи, софтуер за управление на класната стая, самостоятелни работни места, видеодисплей, кът-работилница с роботи. Изграден е кабинет «Машини и системи с ЦПУ», оборудван със струг с ЦПУ, колонопробивна машина, инструменти, инвентар за машинна лаборатория/ микроскопи, микрометри, индикаторни часовници/.

В момента продължава работата по следните проекти: „Образование за утрешния ден“ – 1 група, Професионалното образование – традиция и нови възможности“ – 5 клуба, „Подкрепа за дуалната система на обучение“ – включени ученици от 8б, 9б и 10а клас.

Училището участва в нов проект „Ученически практики – фаза 2“ от месец януари 2022 г., в който участват всички ученици от 10а и 11а клас, които провеждат практическо обучение в реална работна среда във фирми в града.

Гимназията е член на Академията на Централно Европейските Училища /ACES/ и официален партньор на Европейската седмица на уменията през 2018 г.

В резултат на участието на гимназията във посочените проекти се подобри материално-техническата база, създаде се интегрирана учебна среда от ново поколение, чрез мрежови технологии, програмни и технически средства. Гимназията има лицензирани от МОН софтуерни продукти. Освен това са обновени всички класни стаи с ново ученическо оборудване.

През последните две години образованието в световен мащаб е поставено пред предизвикателствата на дистанционното обучение. Според доклада „Предотвратяване на „поколение под локдаун“ в Европа и Централна Азия“ на Детският фонд на ООН (УНИЦЕФ) и Европейската фондация за обучение (ETF), прекъснатото обучение и рязкото преминаване към дистанционно обучение, е като „най-големият образователен експеримент“. Участието в дигитално дистанционно обучение нараства значително в много форми чрез виртуални класни

стаи, учебни платформи, онлайн хранилища, онлайн оценяване, уеб семинари и записани видео уроци. Въпреки всички усилия, кризата с COVID-19 разкри, че повечето образователни системи в източна Европа не са подготвени за преминаване към цифрово обучение. За по-голямата част от образователните институции това беше внезапна промяна, изискваща ученици, учители, родители и болногледачи да се адаптират бързо. За някои юноши и младежи и по-специално тези от общности в неравностойно положение с ограничен достъп до технологии или тези с увреждания, хронични заболявания, дистанционното обучение донесе допълнителни предизвикателства.

Предвид предизвикателствата на времето и технологиите, училищата в град Дряново се справят успешно с дистанционното обучение. Положени са усилия да бъдат осигурени компютри/таблети на деца в неравностойно положение.

Въпреки общата негативна картина, за младежи преминаването към онлайн образование добавя гъвкавост към преподаването и ученето. Дистанционното обучение осигурява повече време и увеличава наличните ресурси за самообучение. Те приветстваха увеличените възможности за присъединяване към онлайн образователни програми и програми за изграждане на умения от цял свят, което не би било възможно преди COVID-19, поради високите разходи за обучение. Такъв пример през 2021 г. бе инициативата „Мениджър за един ден“, при която учениците от Дряново участваха в дискусия на национално ниво, заедно с ученици и представители на бизнеса от цяла България.

В двете общински училища на територията на община Дряново действат ученически парламенти, а учениците в състава им са от 8-ми до 12-ти клас.

В съвременното образование в България възникват проблеми, които пряко касаят младите хора и живота им в училище. В интерес на училищните ръководства е да има Ученически съвети в учебните заведения, които да помагат при вземането на важни управленски решения (униформи, награждавания и наказания, правила, дейности и др.), засягащи учениците, за да бъдат максимално обективни и съвременни тези решения.

Възможности за неформално обучение на младите хора от общината предлагат и школите и клубовете по изкуства към народните читалища, спортните клубове, както и програмите за обучение към Дирекция „Бюро по труда“.

Преобладаващата част от младежите на възраст 20-29 години са завършили средно образование. От образователното ниво на младите хора, до голяма степен зависи мобилността им на пазара на труда, гарантираща по-добро заплащане и по-висок жизнен стандарт.

3. Младежка заетост

Динамиката на младежката безработица в България следва общите европейски тенденции. В същото време икономическата активност на младите българи е традиционно по-ниска, а включването им на пазара на труда – по-трудно, заради редица фактори на местната среда.

Характеристиките на младежката безработица в България показват наличието на структурни дисбаланси на пазара на труда. Това предполага поставяне на акцент върху дългосрочните политики за подобряване на конкурентоспособността на младите кадри на пазара на труда – такива са, например, повишаване на гъвкавостта на регулациите и реформи в образователната система. Формирането на политики за справяне с младежката безработица следва да бъде концентрирано на секторно и регионално ниво, включително и чрез въвеждането на дуална образователна система, включваща значителен практически елемент. Необходими са методи за повишаване конкурентоспособността на младежите, чрез осигуряване на възможност за стажуване или обучение по време на работа, което да улесни прехода от образование към заетост и едновременно с това да доведе до натрупване на ценен професионален опит.

През настоящата учебна 2021/2022 г., специалността „Машини и системи с ЦПУ“ в ПГИ „Рачо Стоянов“ - Дряново продължава обучение по дуална форма. Обучението се провежда в рамките на успешно стартирания австрийски проект „Дуално обучение в България“, под надслов „Готов ли си да „изучиш“ практиката?“

Заедно със София, област Габрово е с най-добри икономически показатели, според изданието „Регионални профили: показатели за развитие“ на Института за пазарна икономика, представено в края на 2021 г. Този ръст обаче е съпроводен едновременно с намаляване на заетостта и повишаване на безработицата. Коефициентът на икономическа активност достига 74,7% (при 73,7% в страната), а този на заетостта – 67,7% (при 68,5% в страната). Габрово е сред областите с най-нисък дял на населението между 25–64 години с основно и по-ниско образование – 10,6% (при 16,9% в страната). Предизвикателство пред пазара на труда остава застаряването на населението. Коефициентът на демографско заместване като съотношение на населението на възраст 15–19 години към това на възраст 60–64 години е 54,5% (при 67,1% в страната). Това означава, че на всеки 100 души, на които предстои да излязат от работната сила, съответстват 55 младежи, на които предстои включване в пазара на труда.

Прогнозите за икономиката и пазара на труда извеждат на преден план вероятност за високорискова среда за заетост при младежите. Младежта обикновено е по-уязвима към икономическата криза. Пандемията изостри съществуващите предизвикателства на пазара на труда в региона. Младите хора са сред най-засегнатите, тъй като повечето от тях заемат работни позиции в сектори, които са най-силно засегнати от мерките за затваряне, а и защото те обикновено са първите съкратени от работодателите.

Активирането на младежите и повишаването на тяхната заетост е сред основните приоритети на националната политика по заетостта.

Трудов посредник към дряновския филиал на Дирекция „Бюро по труда“ – Габрово, оказва методическа подкрепа, професионално консултиране и насочване към свободни работни места на регистрирани младежи. Осъществяват се и информационни кампании, във връзка с възможностите за кандидатстване по различни европейски и национални програми за младежка заетост и предприемачество.

През 2021 година, общият брой регистрирани младежи до 29 години, информирани за „Европейска гаранция за младежта“, с изготвени профили, е 77 лица. През 2021 година са устроени 38 младежи до 29-годишна възраст, както следва: 6 лица по мерки от ЗНЗ, 1 лице по национална програма и 7 лица по ОПЧР, а останалите 24 лица са устроени на първичен пазар.

Обявените свободни работни места на първичен пазар в община Дряново са 325. На територията на общината, през изминалата година, са проведени 4 бр. обучения за безработни – 2 за придобиване на професионална квалификация и 2 за ключова компетентност.

По данни на Дирекция „Бюро по труда“, преобладава дялът на младежите между 25 и 29 години със средно образование. В таблица 2 и таблица 3 е представена информация за безработните младежи по степен на образование, както и по брой наети младежи по национални и европейски програми към Общинска администрация.

Табл. 2

Показател	Степен на образование				
	висше	средно	основно	начално	Общ брой
Възраст на регистрираните безработни младежи от 16 до 29 години вкл.	18	55	10	6	89

В работата с продължително безработните лица се срещат трудности, свързани с ниското образование, ниската квалификация и ниската мотивация за започване на работа. Лицата без образование, без специалност, са с най-голям дял в структурата на безработните. Тези групи са основен компонент на дълготрайно безработните лица, регистрирани в Бюро по труда – град Дряново. Те са слабо конкурентни на пазара на труда и затова са основни участници в програмите за заетост на пазара на труда. Те не отговарят на изискванията на работодателите и това предопределя продължителния престой без работа. Голяма част от регистрираните безработни лица от посочената група се регистрират за ползване услугите на други институции – Дирекция „Социално подпомагане“, Национален осигурителен институт, болници и пр. Много младежи от ромски произход се регистрират във филиала, за да получават социални добавки.

Възможност за трудова реализация на младежите в Дряново са националните и европейски програми за осигуряване на заетост: „Старт на кариерата“, „Активиране на неактивни лица“ и др.

През изминалата година Община Дряново е осигурила заетост на общо 16 младежи на възраст до 29 години, с различно ниво на образование, по ОП „Развитие на човешките ресурси“, НП „Старт в кариерата“, „Активиране на неактивни лица“, както и в рамките на структурата на Общинска администрация.

Програма/звено към ОБА	Брой наети лица до 29 г.
- Общинска администрация	- 1
ОП Развитие на човешките ресурси:	
- Проект „Заедно в различието“ на Община Дряново	- 6
- „Патронажна грижа+“ на Община Дряново	- 1
НП „Старт на кариерата“	- 1
НП „Активиране на неактивни лица“	- 1
Соц. услуга „Асистентска подкрепа“	- 1
Лични асистенти по ЗЛП	- 5

4. Здравословен начин на живот

Тенденцията за висока заболяемост от различен характер сред младите хора налага по-агресивно и системно промотиране на здравословен начин на живот сред младежите. Възниква необходимост от разработване и прилагане на програми

за намаляване на социалната и здравна уязвимост на младите хора и утвърждаването на хуманитарни ценности сред тях.

Пандемията извежда на преден план здравеопазването и възможността на здравната система да отговори на извънредните обстоятелства. Показатели като брой на болничните легла и достъп до лекари са сред най-важните за качеството на живот по места. Регионалните различия в сферата на здравеопазването са особено видими при достъпа на населението до лекари. Докато в някои области – Плевен, София (столица), Пловдив и Варна, един лекар се грижи средно за под 200 души от населението, то в половината области в страната на един лекар се падат по над 300 души. В подобни мащаби са и различията по отношение на лекарите специалисти. Броят на болничните легла също варира от близо 10 легла на 1000 души в област Плевен до под 3 легла на 1000 души в областите Габрово, Перник, Добрич и Шумен.

Според различни изследвания и проучвания са налице тревожни тенденции по отношение на здравето на децата и младите хора, свързано с тяхното поведение, като: разпространена агресивност, употреба на психоактивни вещества, рисково сексуално поведение и висока честота на ранна бременност. Драстично расте броят на младите хора, които употребяват наркотици, алкохол и имат определена зависимост към пушенето.

За благосъстоянието и здравословната среда на младежите, родителите имат решаваща роля и следва да се вземат допълнителни мерки, с които да бъдат подкрепяни. Макар, като цяло здравословното състояние на младежите в общината да е добро, има аспекти предизвикват особена загриженост, а именно въпросите на храненето, физическата активност, сексуалното и психичното здраве.

В национален мащаб, около 8% от младежите до 30 години страдат от хронично заболявания, като хипертония, пиелонефрит, астма, алергия, синусит, бронхит, ендокринно заболяване, херния, дископатия, мигрена, ревматизъм и чернодробни заболявания. В годишните планове за работа на здравните кабинети в училищата са включени теми, свързани с превенцията на психични и физични заболявания, също така тренинги и образователни игри на здравна тематика.

По данни на Световната здравна организация (СЗО), между 15-18 000 души годишно умират вследствие на мръсния въздух. България е на трето място в света по замърсен въздух. Според лекарите се увеличава процентът на хората, които умират от белодробни, сърдечно-съдови заболявания, инсулти и онкологични заболявания. Мерките и решенията, които трябва да се вземат, за да се намали високата честота на заболяемост, трябва да са в областта на институционалните, местни и индивидуални фактори.

На територията на община Дряново няма данни за замърсяване на въздуха, но трябва да се работи по превенция на тютюнопушенето, стимулиране на активна физическа дейност и създаване на хигиенни навици у подрастващите.

Медицинските специалисти от здравните кабинети в детската градина и в училищата в Дряново работят по Националната програма за превенция на здравето и профилактика на болестите и оказват първа долекарска медицинска помощ на децата и учениците. Специалисти изнасят лекции относно здравословния начин на живот и хранене. В превенция на тютюнопушенето, алкохолните и наркотични зависимости се провеждат информационни кампании.

Мерки към младежи с увреждания и СОП

Хората със здравословни проблеми, увреждания и специални образователни потребности представляват специфична целева група, тъй като при тях действат различен тип ограничения. Необходимо е да бъдат предвидени конкретни мерки, съобразени с физическото им състояние, включително изграждане на достъпна физическа среда и по-добра подготовка на ресурсните учители. Съгласно Общинската програма за закрила на детето от 2020 година, броят на деца с увреждания до 18 години е 51.

Ежегодно в Дряново се провеждат различни спортни състезания и инициативи за популяризиране на масовия спорт, а училищата се включват в ученическите и спортни игри.

На територията на общината развиват дейност 6 спортни клуба, регистрирани на територията на община Дряново и 2 филиала на спортни клубове, регистрирани в други общини, в които към м. януари 2022 година тренират около 350 души:

- Спортен клуб по ориентиране "Бачо Киро-94";
- Клуб по лека атлетика "Локомотив" – Дряново;
- Футболен клуб "Локомотив-1927" – Дряново;
- Тенис клуб „Кристи“ – Дряново;
- Спортен клуб на хора с увреждания „Успех - Дряново“;
- Футболен клуб „Боруна“ – с. Царева ливада;
- Обединен баскетболен клуб „Чардафон“ – Габрово, филиал Дряново;
- Боксов клуб „Локомотив“ – Горна Оряховица, филиал Дряново.

Община Дряново разполага с модернизирана спортна инфраструктура, достъпна, както за спортните клубове, развиващи дейност на територията на общината, така и за всички граждани, гости на града, включително и хора с

увреждания. Условието и оборудването на базите дават възможност да се поддържа активна спортна дейност през цялата година, както на открити терени, така и на закрито. Мултифункционалните игрища позволяват дейности по най-широко практикуваните спортни дисциплини – футбол, баскетбол, волейбол, тенис, хандбал, бадминтон, лека атлетика, аеробика, източни бойни изкуства и др.

5. Достъп до информация и услуги

За територията на нашата страна е налице слаба информираност на младежите за политики, програми и мерки, свързани с младежта. Като резултат от това, ефективността на инструментите за институционална подкрепа рязко намалява. Необходими са усилия в две посоки – първо, насочени към младежите – за подобряване на информираността им чрез осигуряване на посредници с пряк достъп до съответните целеви групи (например читалища, библиотеки, НПО, интернет клубове и други), и второ, насочени към служителите в съответните служби – за подобряване на уменията им за комуникация и осигуряване на по-добро обслужване на младежите, особено на тези със специални потребности.

Повечето от заложените дейности в областните и национални планови документи, свързани с провеждане на информационни кампании, спортни и културни мероприятия, насочени към младите хора, се изпълняват на общинско ниво. Проблем в по-малките общини, каквато е община Дряново, е слабата информираност младите хора относно възможностите за национално и европейско финансиране на младежи и младежки организации, за стажове и ученически/студентски практики, както и възможностите за кариерно развитие.

Положителен аспект на наложените мерки и условия е разкриването на огромния потенциал на виртуалните платформи, даващи равен шанс на много повече млади хора да участват в тях. Онлайн платформите позволяват на много повече младежи да се включат в младежки консултации, диалог и колективни действия, независимо дали са от градски или селски райони, мъже или жени, в гимназии или университети, от бедни или богати семейства. Докладът на ООН, цитиран по-горе, поставя акцент върху това, че младежите искат да участват в процеса на вземане на решения на общностно, национално и международно ниво чрез по-приобщаващи механизми за участие в структурите на властта, както онлайн, така и офлайн.

В Общинска администрация – Дряново действа център за информация и услуги на гражданите. Младите хора имат осигурен безплатен достъп до интернет и нови информационни технологии в общинските училища, както и по продължението на Пешеходна зона – Дряново. Безплатен интернет достъп се предлага и в 90% от заведенията, хотелите и местата за настаняване на територията на общината.

В читалищата, действащи на територията на община Дряново, са разкрити библиотеки, разполагащи с над 150 000 тома библиотечни единици и абонамент на периодичен печат. Библиотеките при НЧ „Развитие-1869г.“ – Дряново и НЧ „Хр. Ботев-1896г.“ са част от проекта „Глобални библиотеки“ и са оборудвани с компютърни конфигурации, мултимедия, аудио-системи, мултифункционални устройства.

Консултативният кабинет към МКБППМН, наред с превантивната си работа с деца и младежи в риск, провежда информационни кампании относно превенцията на отпадане от училище, насилието, СПИН и полово предавани болести, трафика на хора, употребата на наркотици и др.

Община Дряново, МКБППМН и БМЧК поддържат добри партньорски взаимоотношения с Младежки информационно-консултантски център – гр. Габрово Областен информационен център – Габрово и ИМКА – Габрово, в които системно се организират срещи, консултации, лекции и други мероприятия, отнасящи се до личностното развитие и професионалната квалификация на младите хора. В процеса на своята работа, през изминалата година служителите и доброволците от МИКЦ – Габрово организираха изнесени мероприятия във всички градове от областта, като най-много консултации и тренинги се реализираха в гр. Дряново.

6. Гражданска активност и младежко доброволчество

Участието на българските младежи в процеса на вземане на решение на местно и регионално ниво се осъществява предимно чрез сътрудничество с местните и национални власти.

От друга страна младите хора участват и пряко в работата на администрацията като:

- средният процент на младите хора (до 35 г.), заемащи изборни длъжности (кметове на общини и кметства, общински съветници) в общините е около 6-7%. Има и общини, където практически липсват млади хора на изборна позиция, т.е. 0%.
- средният относителен дял на младите хора, заемащи експертна или ръководна длъжност в администрациите на общините, е около 25 %.

В Общинска администрация Дряново, броят на служителите до 35-годишна възраст към 01.01.2022 г. е 21, което е почти 50 % от броя на щатните служите в администрацията.

Съществен фактор за участие на младите хора в процесите на взимане на решения, съвместно с институциите е нивото на доверие към тях. Социологическите проучвания показват явен контраст в отношението към националните и местните

институции. Притеснителен е фактът, че голям процент от младите хора нямат отношение и не изразяват мнение по въпроси, касаещи институциите. Тази отдалеченост и нежелание за разбиране и участие в обществени и политически процеси е и една от основните причини за ниския интерес на младите хора към собствения им статут на граждани. Оттам следва и високият процент на млади хора, които категорично твърдят, че не са запознати с правата си на граждани – 27 %, а само 10 % смятат, че са запознати с тях. Ето защо, включването в процесите на взимане на решения често е възпрепятствано и от ниската информираност на самите младежи по отношение на възможностите за участие в процеса. Много нисък процент млади хора по места участват и в дейностите на младежки неправителствени организации, неформални групи, органи на младежко самоуправление и други.

Както повечето от общините в България, така и Община Дряново полага усилия да ангажира все повече млади хора в обществения живот на населеното място. Една от добре утвърдените традиции е провеждането на инициативата "Мениджър за един ден". Ежегодно общинска администрация – Дряново е домакин на ученици от ПГИ „Рачо Стоянов“. Община Дряново и дряновските училища участват в номинациите на ИМКА – Габрово за Доброволец на годината, като през годините младежи от Дряново получават отличия и призови награди, в различните категории на номинациите.

В община Дряново работят 13 читалища, 2 от които в гр. Дряново. В различните читалищни формации, клубове, вокални групи, танцови състави и школи по изкуствата участват значителен брой от младите хора от общината.

7. Ролята на младите в превенцията на престъпността

В община Дряново действа Местна комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни. Към нея активно работи Консултативен кабинет за социална превенция с 3 обществени възпитатели.

През 2021 г. е постъпила 1 преписка за извършени противообществени прояви на непълнолетни. Заедно с отложените от предходна година са разгледани 6 и са наложени възпитателни мерки. За превантивна работа с обществен възпитател са насочени 6 непълнолетни лица.

Към края на 2021 г., на територията на община Дряново няма забелязани или установени непълнолетни, принадлежащи към организации с екстремистки или радикален характер.

Местната комисия не е насочвала деца, извършители на противообществени прояви към Дирекция „Социално подпомагане“ и отдел „Закрила на детето“.

МКБППМН активно работи с училищните комисии за първична превенция. Провеждат се различни кампании, с участие на младежи за превенция на престъпността, насилието, агресията.

Община Дряново, МКБППМН, органите на реда и образователните институции работят и търсят ефективни методи за превенция на употребата и разпространението на наркотични и упойващи вещества сред младите хора.

II. ПРИОРИТЕТИ И СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА ОБЩИНСКАТА ПОЛИТИКА ЗА МЛАДЕЖТА И МЕРКИ ЗА ПОСТИГАНЕТО ИМ

Приоритетите за провеждане на общинската политика за младежта са в подкрепа на изпълнението на стратегическите приоритети на Националната стратегия за младежта (2012-2020 г.), като подлежат на актуализация след приемането на Национална стратегия за младежта 2021 – 2030 г.

Приоритет 1. Насърчаване на икономическата активност и кариерно развитие на младите хора

Специфична цел 1: Създаване на благоприятна, насърчаваща и подкрепяща среда за качествен живот на младите хора в община Дряново

Мярка 1. Засилване на връзките между образователните институции и бизнеса за улесняване на прехода от сферата на образованието към заетост

Мярка 2. Създаване на възможности за ученически практики и студентски стажове в общинската и държавната администрация

Мярка 3. Професионално ориентиране и подкрепа на младите хора за решаване на проблеми, свързани с избора на професия или професионално развитие

Мярка 4. Намаляване броя на необхванатите и преждевременно напусналите образователната система лица в задължителна училищна възраст

Специфична цел 2: Насърчаване на икономическата активност на младите хора

Мярка 1. Информирание и консултиране на младите хора относно възможностите за мотивационно и квалификационно обучение, изготвяне на индивидуални планове, както и насочване към подходящи свободни работни места, включително и по програми и мерки за заетост

Мярка 2. Консултиране на предприемчиви младежи с цел стартиране на собствен бизнес

Мярка 3. Осигуряване на възможност за придобиване на трудов стаж на безработни младежи чрез средствата по ОП „Развитие на човешките ресурси“ с цел улесняване прехода между образование и заетост

Приоритет 2. Подобряване на достъпа до информация и качествени услуги
Специфична цел 1: Улесняване на достъпа до качествени услуги за специална подкрепа на пълноценното личностно и обществено развитие на младите хора в съответствие с потребностите и интересите им.

Мярка 1. Организиране на общински информационни кампании, насочени към младите хора.

Мярка 2. Запознаване на младите хора с публичните институции и с правата им като част от местната общност и като граждани на Република България и на Европейския съюз

Специфична цел 2: Осигуряване на достъп до услуги за трудова реализация

Мярка 1. Подкрепа на личностното и обществено развитие на младите хора, включително развитие на жизнени умения, умения за семейно планиране и добро и отговорно родителстване

Мярка 2. Организиране на свободното време на младите хора

Специфична цел 3: Стимулиране на неформалното обучение сред младите хора

Мярка 1: Разширяване на възможностите за неформално обучение на младите хора чрез предлагане на услуги за разширяване на знанията, опита и уменията на младежите за приобщаването им към ценностите на гражданското общество, науката, културата, изкуството, здравословния начин на живот, безопасността на движението по пътищата и за предотвратяване на противообществените прояви.

Мярка 2. Разширяване на достъпа до европейските програми за учене през целия живот

Специфична цел 4: Развитие на таланта, творческите умения и културното изразяване на младите хора.

Мярка 1. Насърчаване и подпомагане участието на младежи в регионални, национални и международни конкурси, състезания, олимпиади в областта на науката, изкуството, спорта

Мярка 2. Участие на младите хора в организирани от Община Дряново културни събития - фестивали, изложби и благотворителни инициативи.

Приоритет 3. Повишаване на гражданската активност

Специфична цел 1: Насърчаване на самоорганизирането на младите хора.

Мярка 1: Насърчаване и подпомагане развитието на младежките организации

Мярка 2: Осигуряване на подкрепа за реализиране на младежки кампании и инициативи.

Мярка 3: Популяризиране и мултиплициране на добри практики на младежка гражданска активност

Специфична цел 2: Насърчаване на гражданското образование и обучение.

Мярка 1. Популяризиране и обучение по защита на правата на човека, особено по въпросите на правата на детето, дискриминацията, равнопоставеността между половете, трудовите права на младите хора.

Мярка 2. Обучение на младежки лидери.

Специфична цел 3: Осигуряване на ефективно представителство на интересите на младите хора във формирането, изпълнението и оценката на секторните политики на национално, регионално, областно и общинско ниво.

Мярка 1 . Насърчаване на младежкото представителство на общинско ниво.

Мярка 2. Стимулиране на участието на младите хора и техните организации в опазването, подобряването и управлението на природното богатство.

Приоритет 4. Насърчаване на здравословния начин на живот

Специфична цел 1: Превенция на факторите, създаващи риск за здравето на младите хора

Мярка 1: Организиране и провеждане на мероприятия, утвърждаващи здравословния начин на живот сред младите хора

Специфична цел 2: Повишаване на сексуалната култура сред младите хора

Мярка 1: Организиране и провеждане на мероприятия, свързани с повишаване на сексуалната култура на младите хора

Мярка 2: Насърчаване на здравната просвета в училищата, включително и чрез подхода „Връстници обучават връстници“ с цел придобиване на знания и умения за здравословен начин на живот, безопасно поведение и избягване на рискови за здравето практики.

Специфична цел 3: Насърчаване на физическата активност и спорта сред младите хора

Мярка 1. Организиране и провеждане на мероприятия за насърчаване на детския и младежкия спорт и туризъм.

Мярка 2: Провеждане на информационни кампании за повишаване спортната култура на младите хора

Приоритет 5. Развитие на младежкото доброволчество

Специфична цел 1: Създаване на повече доброволчески възможности сред младите хора

Мярка 1: Насърчаване на участието на младежи в доброволчески инициативи

Специфична цел 2: Гарантиране правата на младите доброволци

Мярка 1: Осигуряване на подходящо обучение и квалификация за младите доброволци, свързани с извършване на доброволчески дейности

Специфична цел 3: Популяризиране на доброволчеството

Мярка 1. Организиране и провеждане на доброволчески инициативи.

Приоритет 6: Развитие на младите хора в малките населени места и селските райони

Специфична цел 1: Осигуряване на ефективен достъп до образование, обучение, информация на младите хора в малките населени места

Мярка 1. Насърчаване на читалищата като средища за информация, неформално обучение, културно изразяване и гражданско участие в малките населени места.

Мярка 2. Въвеждане на мобилни форми за предоставяне на здравни и информационни услуги за младите хора в отдалечените и трудно достъпни райони.

Специфична цел 2: Мобилизиране на участието на младите хора в управлението на местно равнище

Мярка 1. Насърчаване на младежките инициативи в малките населени места

Приоритет 7: Развитие на межкултурния и международния диалог

Специфична цел 1: Насърчаване на междуетническото и межкултурното опознаване, толерантност и диалог.

Мярка 1: Изграждане на умения за работа в мултикултурна и мултинационална среда

Приоритет 8: Превенция на социалното изключване на млади хора в неравностойно положение

Специфична цел 1: Осигуряване на условия за социална адаптация и насърчаване на социалното включване на младежите в риск, повишаване на качеството на социалните услуги за младите хора в неравностойно положение.

Мярка 1. Насърчаване на сътрудничеството между социалните работници, младежките работници и младежките лидери за приобщаване на младите хора в риск от социално изключване.

Приоритет 9: Повишаване ролята на младите хора в превенцията на престъпността.

Специфична цел 1: Ангажиране на местната власт, младежките организации и медиите в превенцията на правонарушенията, извършвани от младежи

Мярка 1. Организиране на информационни и образователни кампании за превенция

на правонарушенията, извършвани от млади хора.

Специфична цел 2: Развитие на култура на пътна безопасност сред младите хора

Мярка 1. Организиране на кампании за пътна безопасност в училищата

III. ДЕЙНОСТИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ

Годишният план за младежта за 2022 година на Община Дряново е разработен в резултат на планирани инициативи от Община Дряново, общинските училища на територията в Дряново и клубовете за извънкласни дейности в тях, младежките организации, като подлежи на актуализация през годината, на база новопостъпили предложения за дейности.

Общинската политика е насочена към създаване на благоприятни условия за пълноценно личностно развитие на младежите и участието им в обществения и икономическия живот, както и приобщаването им в управлението на местно и регионално ниво чрез дейности, насърчаващи развитието им. Планът за младежта обединява усилията на отговорни институции и неправителствения сектор на местно ниво за планиране и реализиране на конкретни цели и дейности, насочени към изпълнение на държавната политика за младежта, регламентирана от Закона за младежта.

№	Дейност	Срок/ Период	Отговорни институции
Приоритет 1 Насърчаване на икономическата активност и кариерно развитие на младите хора			
1.	Провеждане на срещи с млади хора, с цел предоставяне на информация за намиране на работно място	през цялата година	Дирекция „Бюро по труда“
2.	Организиране на информационна среща с ученици от гимназиална степен на образовани, с цел презентирание и предоставяне на информационни материали европейски младежки платформи, мерки и схеми на оперативни програми на ЕС, профили на висши учебни заведения в България	м. март	Община Дряново ОИЦ - Габрово
Приоритет 2 Подобряване на достъпа до информация и качествени услуги			
1.	Провеждане на инициативата "Мениджър за един ден"	м. октомври	Община Дряново
2.	Поддържане и развитие на школи по изкуствата, класове/клубове за народни танци, изобразително изкуство, музика, фотография и др. към читалищата	през цялата година	Читалища

3.	Участие в дейности и проекти на ИМКА - Габрово	през цялата година	ИМКА - Габрово
Приоритет 3 Повишаване на гражданската активност на младите хора			
1.	Отбелязване на седмицата на младежката активност: - информационен ден за гражданските права на младите хора в България и Европа - Bookcrossing в училище	м. април/май	Община Дряново МКБППМН
2.	Работилница за мартеници	м. март	МКБППМН СУ „Максим Райкович“
3.	Конкурс за младежи до 29 години, за изработване на фотоизложба, на тема „Младите дряновци“	м. септември/октомври	Община Дряново МКБППМН
Приоритет 4 Насърчаване на здравословния начин на живот			
1.	Отбелязване на световни ден за борба с наркоманиите; тютюнопушенето; зависимостите, агресията.	през годината	Община Дряново МКБППМН
2.	Участие на Община Дряново в инициативи на „Нестле“ за активен начин на живот	през годината	Община Дряново МКБППМН
3.	Провеждане на общинско обучение „Превенция на ХИВ/СПИН и сексуално-рискливо поведение; осъществяване на проекти, насочени към репродуктивното здраве	м. декември	БМЧК
4.	Организиране на спортни инициативи	през годината	Община Дряново МКБППМН Спортни клубове
5.	Отбелязване на Деня на българския спорт	м. май	Община Дряново МКБППМН
Приоритет 5 Развитие на младежкото доброволчество			
1.	Участие на ученици и младежи от Дряново в обществено значими инициативи и мероприятия – Великден, коледна кампания, организиране и отбелязване на национални празници, празник на град Дряново, кампании по поддръжка и почистване на места и обекти в общината.	през цялата година	Община Дряново СУ „Максим Райкович“ ПГИ „Рачо Стоянов“
2.	Отбелязване на Международния ден на доброволеца – 5-ти декември	м. декември	Община Дряново ИМКА - Габрово
Приоритет 6 Развитие на младите хора в малките населени места и селските райони			
1.	Възобновяване на инициативата „Голямото надъхване“	през годината	Община Дряново училища

3.	Отбелязване на 12 август – Международен ден на младежта	м. август	Община Дряново
Приоритет 7 Развитие на межкултурния и международния диалог			
1.	Информирание на младите хора за международни конкурси и инициативи	през годината	Община Дряново училища
2.	Контакти и обмяна на опит и съвместни събития с членовете и участниците в Регионална младежка мрежа	през цялата година	Община Дряново PCO – Централна Стара планина
Приоритет 8 Превенция на социалното изключване на млади хора в неравностойно положение			
1.	Провеждане на традиционна кампания на Община Дряново за набиране на средства за децата сираци	м. декември	Община Дряново
2.	Подпомагане развитието на талантите и творческите умения на младите хора, чрез отпускане на стипендии на ученици с изявени дарби и заели призови места в национални състезания и конкурси.	м. август	Община Дряново
3.	Отбелязване на Деня на розовата фланелка	м. февруари	МКБППМН училища
Приоритет 9 Повишаване ролята на младите хора в превенцията на престъпността			
1.	Провеждане на демонстрации, тренинги и обучения за превенция на престъпленията от членовете на Младежкия аварийен екип – Габрово	през годината	БМЧК
2.	Прожекции на специализирани филми, посветена на проблемите на младите хора.	м. октомври/ноември	Община Дряново МКБППМН
3.	Участие в Национална кампания „Пази детето в Интернет“	през годината	Община Дряново училища

IV. ОРГАНИЗАЦИЯ И КООРДИНАЦИЯ НА ДЕЙНОСТИТЕ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ

Успешното изпълнение на Годишния план за младежта зависи от координацията между всички институции и организации, работещи по проблемите на младите хора:

- Общинска администрация – Дряново
- Местна комисия за борба с противообществените прояви на малолетните и непълнолетните
- Областен информационен център - Габрово
- БМЧК
- Отдел "Закрила на детето" – Севлиево, изнесени работни места Дряново
- Център за обществена подкрепа

- РУ на МВР – Дряново
- Училища на територията на община Дряново
- Читалища на територията на община Дряново
- Спортни клубове
- Други неправителствени организации

Кметът на общината и Общинският съвет си сътрудничат с териториалните структури на централните държавни органи и гарантират участието на младите хора при формулирането, изпълнението и отчитането на общинската политика за развитие на младежта.

Младежките организации осигуряват участие и представителство на младите хора при формулирането и изпълнението на общинската политика за младежта. Младежките организации работят в тясно сътрудничество с централните, регионалните и местни власти.

V. ДЕЙСТВИЕ ПО НАБЛЮДЕНИЕ, ОЦЕНКА, АКТУАЛИЗАЦИЯ И ОСИГУРЯВАНЕ НА ПУБЛИЧНОСТ НА ОБЩИНСКИЯ ПЛАН ЗА МЛАДЕЖТА

Кметът на община Дряново ръководи, организира и контролира дейността по изпълнението на общинския план, който подлежи на ежегодно актуализиране.

Наблюдението и актуализацията на плана се осъществява текущо чрез периодични срещи на ангажираните с младежката политика институции, младежките организации и групи млади хора, с оглед своевременното очертаване на основните цели и дейности.

Оценката анализира изпълнението на дейностите, заложи в общинския план и цялостното им въздействие върху младежката общност. Тя се извършва чрез отчитане на постигнатите индикатори - брой изпълнени инициативи от годишния план, брой млади хора, участвали в дейностите.

VI. ОСИГУРЯВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ И ПУБЛИЧНОСТ НА ПЛАНА

Кметът на общината осигурява отчетност, публичност и прозрачност на общинската политика за развитие на младежта.

Дейностите по плана ще се популяризират чрез средствата за масово осведомяване /интернет страница на Община Дряново, местен и регионален печат, интернет пространство и др./ и по линия на контактите, осъществявани при реализирането на различни проекти.

VII. ФИНАНСИРАНЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ, ЗАЛОЖЕНИ В ОБЩИНСКИЯ ПЛАН ЗА МЛАДЕЖТА

За финансиране на дейности от Общинския план за младежта на Община Дряново за 2022 г. са предвидени 2000.00 лв. от Общинския бюджет. Останалите средства, необходими за осъществяване на предвидените мероприятия, ще бъдат осигурени от младежките организации и институциите – партньори чрез разработване на проекти, финансирани със средства на ЕС, национални програми и други донори, от собствени средства, спонсорство, дарения и др.